

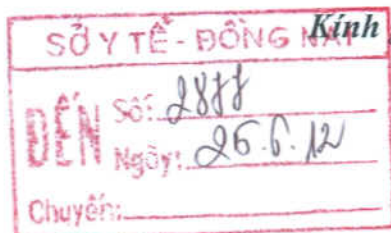
TRƯỜNG ĐẠI HỌC DƯỢC HÀ NỘI
Trung tâm DI&ADR Quốc gia

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: 26./TTT

V/v: tổng kết công tác báo cáo ADR
quí I năm 2012.

Hà Nội, ngày 15. tháng 6 năm 2012.

Kính gửi:

- Cục Quản lý Dược, Bộ Y tế;
- Cục Quản lý Khám chữa bệnh, Bộ Y tế;
- Vụ Y Dược cổ truyền, Bộ Y tế;
- Vụ Khoa học và Đào tạo, Bộ Y tế;
- Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương;
- Các bệnh viện, viện có giường bệnh trực thuộc Bộ Y tế;
- Trung tâm khu vực về Thông tin thuốc và Theo dõi phản ứng có hại của thuốc thành phố Hồ Chí Minh;
- Cục Phòng, chống HIV/AIDS;
- Chương trình chống lao Quốc gia;
- Chương trình phòng chống sốt rét Quốc gia.

Với mong muốn cung cấp cho cán bộ y tế những thông tin khái quát và cập nhật về tình hình an toàn thuốc tại các cơ sở y tế trên toàn quốc cũng như duy trì công tác báo cáo phản ứng có hại của thuốc (ADR) tại Việt nam, bắt đầu từ năm 2012, Trung tâm Quốc gia về Thông tin thuốc và Theo dõi phản ứng có hại của thuốc sẽ tiến hành tổng hợp, thẩm định và phân tích dữ liệu thu thập được từ báo cáo ADR ngay sau khi báo cáo được gửi về trung tâm. Báo cáo tổng kết công tác báo cáo ADR sẽ được thực hiện hàng quý và sẽ được gửi phản hồi tới các đơn vị y tế trong toàn quốc.

Trung tâm DI&ADR Quốc gia xin trân trọng gửi đến quý đơn vị bản tổng kết công tác báo cáo ADR quý I năm 2012 (phụ lục đính kèm). Với báo cáo ADR năm 2011, Trung tâm đang tiếp tục hoàn thiện công tác thẩm định và sẽ gửi báo cáo tổng kết tới quý đơn vị trong thời gian sớm nhất.

Xin trân trọng cảm ơn và kính mong tiếp tục nhận được sự hợp tác trong công tác báo cáo ADR và Cảnh giác dược của quý đơn vị.

Nơi nhận:

- Như trên;
- PGS. TS. Nguyễn Đăng Hòa (đề b/c)
- Lưu trung tâm.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Hoàng Anh

TỔNG KẾT CÔNG TÁC BÁO CÁO ADR QUÍ I/ NĂM 2012

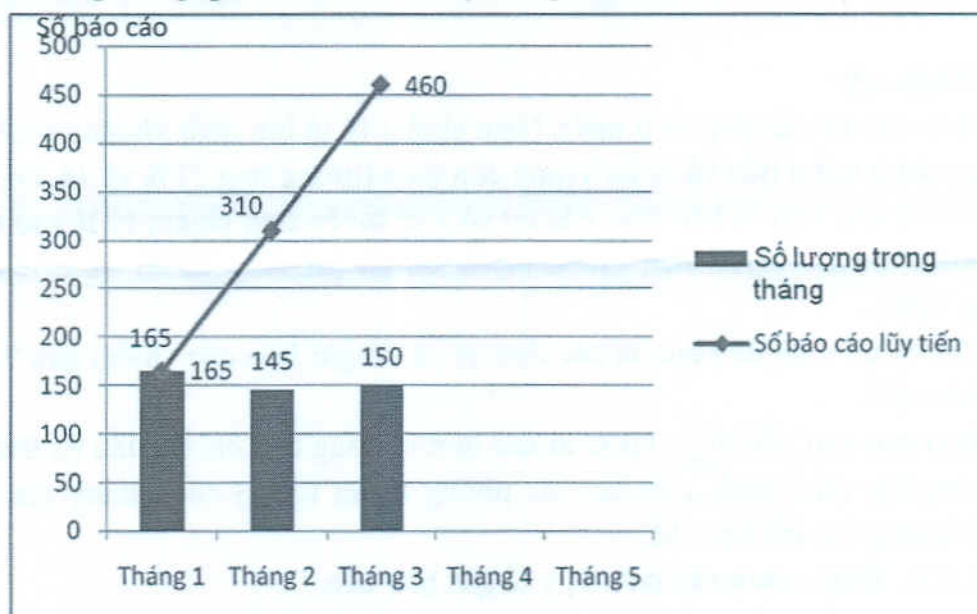
Bắt đầu từ năm 2012, Trung tâm DI&ADR Quốc gia sẽ tiến hành xử lý và thẩm định báo cáo ADR ngay sau khi báo cáo được gửi về trung tâm để đảm bảo cập nhật thông tin về tình hình báo cáo ADR. Báo cáo tổng kết công tác báo cáo ADR sẽ được thực hiện hàng quý và sẽ được gửi phản hồi tới các đơn vị y tế trong toàn quốc. Bản tổng kết này là báo cáo quý đầu tiên trong năm 2012.

1. BÁO CÁO ADR TỪ CÁC CƠ SỞ ĐIỀU TRỊ

1.1. THÔNG TIN CHUNG VỀ BÁO CÁO

1.1.1. Số lượng báo cáo đã thu nhận

Tổng số báo cáo ADR nhận được trong quý I năm 2012 từ các đơn vị y tế thuộc các tỉnh thành trong cả nước là 460 báo cáo. So với quý I năm 2011 (176 báo cáo), số lượng báo cáo ADR đã tăng đáng kể. Chi tiết số lượng báo cáo đã nhận được lũy tiến qua các tháng trong quý I được trình bày trong hình 1.

Hình 1: Số lượng báo cáo ADR tích lũy theo tháng trong quý I năm 2012

Như vậy, số lượng báo cáo ADR nhận được duy trì đều qua các tháng đầu năm.

1.1.2. Thông tin chung về đơn vị báo cáo ADR

Thông tin về vị trí địa lý, tuyến, loại hình bệnh viện của các đơn vị báo cáo ADR được trình bày trong bảng 1.

Bảng 1: Thông tin các đơn vị báo cáo ADR về vị trí địa lý, tuyến, loại hình bệnh viện và loại hình bệnh viện quý I/ năm 2012

		Số lượng	Tỷ lệ (%)
Vị trí địa lý	Miền Bắc	97	21,09%
	Miền Trung	76	16,52%
	Miền Nam	287	62,39%
Tuyến	Trung ương	43	9,35%
	Tỉnh	288	62,61%
	Cơ Sở	129	28,04%
Loại bệnh viện	Đa khoa	344	74,78%
	Chuyên khoa	116	25,22%
Loại hình BV	Công lập	440	95,65%
	Ngoài công lập	20	4,35%
Tổng		460	100,00%

Nhận xét:

Báo cáo từ các đơn vị ở miền Nam chiếm tỷ lệ lớn nhất khoảng 62,4%, trong khi tỷ lệ báo cáo ở miền Bắc và miền Trung còn thấp (tương ứng 21% và 16,5%)

Trong các đơn vị báo cáo, các cơ sở y tế tuyến tỉnh chiếm tỷ lệ cao nhất (khoảng 63%), vượt xa các bệnh viện thuộc tuyến cơ sở (khoảng 28%) và tuyến trung ương (khoảng 16%).

Các bệnh viện đa khoa là các đơn vị chính gửi báo cáo chiếm gần 75% số lượng đơn vị báo cáo.

Báo cáo chủ yếu nhận được từ các đơn vị công lập, chiếm đến 95,6%. Các đơn vị ngoài công lập (các bệnh viện tư, các phòng khám tư,...) cũng tham gia báo cáo, tuy nhiên số lượng còn rất hạn chế.

1.1.3. Danh sách các đơn vị y tế gửi báo cáo

Bảng 2: Danh sách tỉnh, đơn vị y tế gửi báo cáo ADR quý I/ năm 2010

Miền	Tỉnh	Tên Bệnh Viện	Số BC Theo BV	Số BC Theo Tỉnh	% BC Theo Tỉnh
Miền Bắc SL Báo cáo: 97 Số tỉnh:	BẮC GIANG	BV ĐK Huyện Sơn Động	3	5	1,09%
		BV ĐK Tỉnh Bắc Giang	1		
		BV Lao Và Bệnh Phổi Bắc Giang	1		
	BẮC NINH	BV ĐK Tỉnh Bắc Ninh	2	2	0,43%
	ĐIỆN BIÊN	BV ĐK Tỉnh Điện Biên	1	1	0,22%

16 Số BV: 31	HÀ GIANG	BV ĐK Huyện Xín Mần	2	2	0,43%
	HÀ NAM	BV ĐK Huyện Lý Nhân	1	1	0,22%
	HÀ NỘI	BV ĐK Thanh Trì	1	10	2,17%
		BV Nội Tiết	4		
		BV Nông Nghiệp	1		
		BV Phụ Sản Trung Ương	1		
		BV Tâm Thần Hà Nội	1		
		BV Tim Hà Nội	1		
		BV Việt Pháp Hà Nội	1		
	HẢI DƯƠNG	BV ĐK Huyện Thanh Hà	1	1	0,22%
	HẢI PHÒNG	BV Phụ Sản Hải Phòng	26	26	5,65%
	HÒA BÌNH	BV ĐK Tỉnh Hòa Bình	4	4	0,87%
	LÀO CAI	BV ĐK Huyện Bảo Yên	1	1	0,22%
	NAM ĐỊNH	BV Phụ Sản Tỉnh Nam Định	1	1	0,22%
	PHÚ THỌ	BV ĐK Huyện Cẩm Khê	1	9	1,96%
		BV ĐK Khu Vực Phú Thọ	1		
		BV ĐK Tỉnh Phú Thọ	2		
		BV ĐK Thanh Sơn	5		
	QUẢNG NINH	BV ĐK Huyện Đông Triều	2	5	1,09%
		BV ĐK Khu Vực Tiên Yên	3		
	TUYÊN QUANG	BV ĐK Huyện Hàm Yên	2	20	4,35%
		BV ĐK Tuyên Quang	4		
		BV Lao Và Bệnh Phổi Tuyên Quang	14		
	THÁI NGUYÊN	BV ĐK Huyện Phổ Yên	1	8	1,74%
		Trạm Lao - BV Lao Và Phổi Thái Nguyên	7		
	YÊN BÁI	BV ĐK Huyện Trấn Yên	1	1	0,22%
Miền Trung SLBáo cáo: 76 Số tỉnh: 13 Số BV: 26	BÌNH THUẬN	BV ĐK Tỉnh Bình Thuận	1	7	1,52%
		BV Lao và Bệnh Phổi Tỉnh Bình Thuận	6		
	ĐÀ NẴNG	BV 199 (Tổng Cục Hậu Cần Bộ Công An)	1	27	5,87%
		BV Đà Nẵng	18		
		BV ĐK Hoàn Mỹ Đà Nẵng	6		
		Trung Tâm Y Tế Hải Châu	2		
	ĐẮK LẮK	BV ĐK Tỉnh Đắk Lắk	4	4	0,87%
	HÀ TĨNH	BV ĐK Cẩm Xuyên	1	2	0,43%

		BV ĐK Huyện Lộc Hà	1		
	KON TUM	BV ĐK Tỉnh Kon Tum	3	3	0,65%
	LÂM ĐỒNG	BV Y Học Cổ Truyền Phạm Ngọc Thạch Lâm Đồng	1	6	1,30%
		Trung Tâm Y Tế Bảo Lâm	1		
		Trung Tâm Y Tế Đức Trọng	4		
	NINH THUẬN	BV Lao và Bệnh Phổi Tỉnh Ninh Thuận	2	2	0,43%
	NGHỆ AN	BV ĐK Huyện Quỳnh Lưu	3	6	1,30%
		BV ĐK Huyện Tân Kỳ	1		
		BV ĐK Khu Vực Tây Nam Nghệ An	2		
	QUẢNG BÌNH	BV ĐK Huyện Quảng Ninh	3	3	0,65%
	QUẢNG NAM	BV ĐK Trung Ương Quảng Nam	2	3	0,65%
		Trung Tâm Y Tế Huyện Tiên Phước	1		
	QUẢNG NGÃI	BV ĐK Đặng Thùy Trâm	2	4	0,87%
		BV ĐK Huyện Tư Nghĩa	1		
		Công An Tỉnh Quảng Ngãi	1		
	QUẢNG TRỊ	BV ĐK Đông Hà	2	2	0,43%
	THANH HÓA	BV ĐK Hậu Lộc	5	7	1,52%
		BV ĐK Huyện Như Thanh	2		
Miền Nam SLBáo cáo: 287 Số tỉnh: 17 Số BV: 75	AN GIANG	BV ĐK Huyện An Phú	7	25	5,43%
		BV ĐK Huyện Chợ Mới	1		
		BV ĐK Huyện Phú Tân	1		
		BV ĐK Nhật Tân	1		
		BV ĐK Thành Phố Long Xuyên	1		
		BV ĐK Thị Xã Tân Châu An Giang	7		
		BV ĐK Trung Tâm An Giang	3		
		BV Hạnh Phúc	2		
		BV Tim Mạch An Giang	2		
	BÀ RỊA-VŨNG TÀU	BV Bà Rịa	3	11	2,39%
		BV Lê Lợi	5		
		BV Tâm Thần Tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu	1		
		Trung Tâm Y Tế Châu Đức	2		
	BẠC LIÊU	BV ĐK Giá Rai - Bạc Liêu	2	3	0,65%
		BV ĐK Phước Long Bạc Liêu	1		

BẾN TRE	BV ĐK Ba Tri	4	14	3,04%
	BV ĐK Bình Đại	1		
	BV ĐK Châu Thành	4		
	BV ĐK Minh Đức	2		
	BV Nguyễn Đình Chiểu	3		
BÌNH DƯƠNG	BV ĐK Tỉnh Bình Dương	1	7	1,52%
	BV Mỹ Phước	5		
	BV Phụ Sản - Nhi Quốc Tế Hạnh Phúc	1		
CÀ MAU	BV ĐK Khu Vực Cái Nước	2	2	0,43%
CẦN THƠ	BV ĐK Quận Cái Răng	6	28	6,09%
	BV ĐK Quận Thốt Nốt	4		
	BV ĐK Trung Ương Cần Thơ	8		
	BV Lao Và Bệnh Phổi TP. Cần Thơ	6		
	BV Tai Mũi Họng Cần Thơ	4		
ĐỒNG NAI	BV ĐK Đồng Nai	7	19	4,13%
	BV ĐK Huyện Trảng Bom	4		
	BV ĐK Khu Vực Long Khánh	2		
	BV ĐK Khu Vực Thống Nhất Đồng Nai	1		
	BV ĐK Thành Phố Biên Hòa	2		
	BV Nhi Đồng - Đồng Nai	3		
ĐỒNG THÁP	BV ĐK Đồng Tháp	1	12	2,61%
	BV ĐK Huyện Cao Lãnh	2		
	BV ĐK Huyện Lai Vung	1		
	BV ĐK Huyện Lấp Vò	3		
	BV ĐK Huyện Tân Hồng	1		
	BV ĐK Khu Vực Tháp 10	2		
	BV ĐK Sađéc	1		
	BV ĐK Tam Nông	1		
HẬU GIANG	BV ĐK Khu Vực Ngã Bảy	1	1	0,22%
KIÊN GIANG	BV ĐK Huyện An Biên	2	2	0,43%
LONG AN	BV ĐK Long An	1	3	0,65%
	Trung Tâm Y Tế Huyện Châu Thành	2		
SÓC TRĂNG	BV ĐK Huyện Cù Lao Dung	1	3	0,65%
	BV Quân Dân Y Tỉnh Sóc Trăng	1		

		Trung Tâm Phòng Chống Bệnh Xã Hội Tỉnh Sóc Trăng	1		
	TIỀN GIANG	BV ĐK Trung Tâm Tiền Giang	1	1	0,22%
	TP. HỒ CHÍ MINH	BV Bệnh Nhiệt Đới	5	147	31/96%
		BV Cấp Cứu Trưng Vương	4		
		BV Chợ Rẫy	4		
		BV ĐK Khu Vực Củ Chi	1		
		BV ĐK Khu Vực Hóc Môn	1		
		BV Hoàn Mỹ Sài Gòn	1		
		BV Hùng Vương	7		
		BV Nguyễn Trãi	1		
		BV Nhân Dân Gia Định	13		
		BV Nhi Đồng I	10		
		BV Nhi Đồng II	11		
		BV Phạm Ngọc Thạch	58		
		BV Pháp Việt	1		
		BV Phụ Sản Quốc Tế Sài Gòn	1		
		BV Quận 1	3		
		BV Quận 8	5		
		BV Tân Bình	2		
		BV Từ Dũ	18		
		BV Thống Nhất TP.HCM	1		
	TRÀ VINH	BV ĐK Khu Vực Cầu Ngang	3	3	0,65%
	VĨNH LONG	BV ĐK Vĩnh Long	4	6	1,30%
		BV ĐK Vũng Liêm	2		
	Tổng		460	460	100,00%

Nhận xét:

- Về tình hình gửi báo cáo của các đơn vị y tế ở các Tỉnh
- + Có 47/64 tỉnh thành đã gửi báo cáo ADR trong quý I
- + Các tỉnh thành gửi nhiều báo cáo nhất được thống kê trong bảng 3

Bảng 3: Danh sách 10 tỉnh gửi báo cáo ADR nhiều nhất

STT	Tỉnh	Số báo cáo
1	TP. Hồ Chí Minh	147
2	Cần Thơ	28
3	Đà Nẵng	27
4	Hải Phòng	26
5	An Giang	25
6	Tuyên Quang	20
7	Đồng Nai	19
8	Đồng Tháp	12
9	Bà Rịa – Vũng Tàu	11
10	Bến Tre	11

+ 17 tỉnh không có báo cáo ADR trong quý I :

Bắc Kạn, Bình Định, Bình Phước, Cao Bằng, Đắk Nông, Gia Lai, Hưng Yên, Khánh Hòa, Lai Châu, Lạng Sơn, Ninh Bình, Phú Yên, Sơn La, Tây Ninh, Thái Bình, Thừa Thiên Huế, Vĩnh Phúc.

+ Tổng số cơ sở điều trị gửi báo cáo ADR là 132, trong đó các đơn vị y tế gửi nhiều báo cáo nhất được liệt kê trong bảng 4.

Bảng 4: Danh sách 10 bệnh viện gửi báo cáo nhiều nhất

STT	Bệnh viện	Tỉnh	Số báo cáo
1	Bệnh viện Phạm Ngọc Thạch	TP. Hồ Chí Minh	58
2	Bệnh viện Phụ Sản Hải Phòng	Hải Phòng	26
3	Bệnh viện Đà Nẵng	Đà Nẵng	18
4	Bệnh viện Từ Dũ	TP. Hồ Chí Minh	18
5	Bệnh viện Lao Và Bệnh Phổi Tuyên Quang	Tuyên Quang	14
6	Bệnh viện Nhân Dân Gia Định	TP. Hồ Chí Minh	13
7	Bệnh viện Nhi Đồng II	TP. Hồ Chí Minh	11
8	Bệnh viện Nhi Đồng I	TP. Hồ Chí Minh	10
9	Bệnh viện Đa khoa Trung ương Cần Thơ	Cần Thơ	8

Các bệnh viện gửi nhiều báo cáo chủ yếu tập trung ở TP Hồ Chí Minh và cũng tập trung ở một số bệnh viện. Trong khi đó, còn rất nhiều đơn vị y tế chưa tham gia thực hiện gửi báo cáo ADR.

- Về chất lượng báo cáo

Đa số báo cáo gửi về ghi đầy đủ các thông tin yêu cầu. Tuy nhiên, vẫn còn 12 báo cáo thiếu thông tin về ADR (chiếm 5,3% trong tổng số 228 báo cáo đã thẩm định trong quý I).

1.1.4. Thông tin về người báo cáo

Bảng 5: Thông tin về đối tượng gửi báo cáo

Đối tượng gửi báo cáo	Số lượng	Tỷ lệ (%)
Bác sĩ	222	48.5
Dược sĩ	113	24.7
Điều dưỡng - Nữ hộ sinh	95	20.7
Khác	11	2.4
Không có thông tin	17	3.7
Tổng	458	100.0

Đối tượng gửi báo cáo chủ yếu là bác sĩ, chiếm 48,5%, tiếp theo là dược sĩ (24,7%), điều dưỡng và nữ hộ sinh (20,7%).

1.1.5. Thông tin về bệnh nhân trong các báo cáo ADR

1.1.5.1. Phân bố tuổi

Thông tin về tuổi và phân bố tuổi bệnh nhân được thể hiện trong bảng 6.

Bảng 6: Phân bố tuổi của bệnh nhân trong báo cáo

Độ tuổi	Tần số	Tỷ lệ (%)
≤ 1 tuổi	21	4.6
>1 - 12 tuổi	57	12.4
>12 - 18 tuổi	12	2.6
>18 - 60 tuổi	273	59.6
>60 tuổi	91	19.9
Không có thông tin	4	0.9
Tổng	458	100.0

ADR thường gặp nhất ở nhóm đối tượng người trưởng thành từ 18-60 tuổi (chiếm 59,6%); tiếp theo là đối tượng người cao tuổi (> 60 tuổi) (19,9%); ADR ở trẻ em dưới 1 tuổi cũng chiếm một tỷ lệ khá cao, 4,6%.

1.1.5.2. Phân bố về giới

Phân bố giới của bệnh nhân trong báo cáo ADR được trình bày trong bảng 7.

Bảng 7: Phân bố giới của bệnh nhân trong báo cáo

	Tần số	Tỷ lệ %
Nam	188	41.0
Nữ	267	58.3
Không có thông tin	3	0.7
Tỷ lệ nam : nữ	0.70	

1.2. KẾT QUẢ THẨM ĐỊNH VÀ PHÂN TÍCH BÁO CÁO ADR

1.2.1. Thông tin về mối quan hệ nhân quả giữa thuốc nghi ngờ và ADR

Trong số 460 báo cáo Trung tâm DI & ADR quốc gia nhận được trong quý I năm 2012 có 2 báo cáo trùng lặp. Số lượng báo cáo đã được thẩm định mối quan hệ nhân quả là 228 báo cáo. Tuy nhiên, trong đó có 12 báo cáo thiếu thông tin về ADR nên số báo cáo đủ dữ liệu để thẩm định mối quan hệ nhân quả giữa thuốc nghi ngờ và ADR là 216 báo cáo, tương ứng với 444 cặp (thuốc nghi ngờ – ADR).

Mối quan hệ nhân quả giữa thuốc và ADR được hội đồng chuyên gia quy kết theo thang đánh giá của Tổ chức Y tế thế giới (WHO) [5]. Kết quả đánh giá được thống kê trong bảng 8. Trong đó, các ADR ở 3 mức độ cao nhất (“chắc chắn”, “có khả năng” và “có thể”) chiếm 87,9 % tổng số ADR được thẩm định.

Bảng 8: Thông tin về quy kết quan hệ ADR- thuốc

Mức quy kết	Số lượng	Tỷ lệ (%)
1.Chắc chắn	114	25.7
2.Có khả năng	194	43.7
3.Có thể	82	18.5
4.Không chắc chắn	35	7.9
5.Chưa phân loại được	2	0.5
6.Không thể phân loại được	17	3.8
Tổng	444	100.0

Do các cặp quan hệ (thuốc nghi ngờ – ADR) có ý nghĩa khi được quy kết ở 3 mức “chắc chắn”, “có khả năng” và “có thể” nên dữ liệu được dùng để thống kê các tiêu chí liên quan tới thuốc nghi ngờ và ADR sẽ bao gồm tất cả các cặp (thuốc nghi ngờ - ADR) được đánh giá ở 3 mức này.

1.2.2. Thông tin về thuốc nghi ngờ gây ADR

Tổng số thuốc nghi ngờ trong tổng số 228 báo cáo ADR có đầy đủ thông tin về thuốc và ADR là 262 thuốc.

1.2.2.1. Tổng hợp phân loại báo cáo ADR theo đường dùng thuốc

Bảng 10: Tổng hợp báo cáo ADR theo đường dùng thuốc

STT	Đường dùng	Tổng số	Tỷ lệ (%)
1	Tiêm, truyền tĩnh mạch	102	38.93
2	Uống	69	26.34
3	Tiêm bắp	38	14.50
4	Tiêm dưới da	19	7.25
5	Không rõ	16	6.11
6	Thuốc đặt	16	6.11
7	Ngậm	2	0.76
	Tổng	262	100.00

Nhận xét:

Phản ứng có hại xảy ra với hầu hết các đường dùng thuốc. Tuy nhiên, phản ứng có hại xảy ra khi dùng thuốc bằng đường tiêm truyền tĩnh mạch chiếm tỷ lệ cao hơn các đường dùng khác (38,93%). Phản ứng có hại xảy ra khi dùng thuốc bằng đường uống cũng chiếm tỷ lệ khá cao (26,34%).

1.2.2.2. Tổng hợp phân loại các nhóm thuốc nghi ngờ gây ADR theo đặc điểm giải phẫu.

Bảng 11: Các nhóm thuốc nghi ngờ gây ADR

Mã phân loại	Nhóm thuốc	Tổng	Tỷ lệ (%)
J	Kháng khuẩn tác dụng toàn thân	193	73.66
M	Hệ cơ - xương	19	7.25
N	Hệ thần kinh	12	4.58
H	Các chế phẩm hormon tác dụng toàn thân trừ hormon sinh dục	11	4.20
A	Đường tiêu hóa và chuyển hóa	8	3.05
B	Máu và cơ quan tạo máu	7	2.67
C	Hệ tim mạch	5	1.91
G	Hệ sinh dục tiết niệu và các hormon sinh dục	2	0.76
D	Da liễu	2	0.76
R	Hệ hô hấp	1	0.38
V	Các thuốc khác	1	0.38
U	Không rõ	1	0.38
	Tổng	262	100.00

Nhận xét:

Nhóm thuốc kháng khuẩn dùng đường toàn thân là nhóm thuốc được báo cáo nhiều nhất (73,66%). Tiếp theo là nhóm thuốc tác dụng trên hệ cơ xương và nhóm thuốc tác dụng trên hệ thần kinh có tỷ lệ tương ứng là 7,25% và 4,58%.

1.2.2.3. Họ dược lý được báo cáo nhiều nhất

Bảng 12: Các họ dược lý được báo cáo nhiều nhất

Mã phân loại	Nhóm thuốc	Tổng	Tỷ lệ (%)
J01D	Kháng khuẩn beta-lactam khác	62	23.66
J01G	Kháng khuẩn nhóm aminoglycosid	45	17.18
J04A	Các thuốc điều trị lao	44	16.79
M01A	Thuốc chống viêm và chống thấp khớp, không steroid	19	7.25
J01M	Kháng khuẩn nhóm quinolon	16	6.11
N02B	Thuốc giảm đau và hạ sốt khác	9	3.44
J01X	Các thuốc kháng khuẩn khác	8	3.05
J01C	Kháng khuẩn nhóm beta-lactam, các penicillin	7	2.67
	Thuốc không có trong phân loại ATC	12	4.58

Nhận xét:

Các kháng sinh nhóm beta-lactam khác (cephalosporin thế hệ I, II, III, IV, carbapenem...) là nhóm kháng sinh có tỷ lệ báo cáo phản ứng bất lợi nhiều nhất (23,66%). Tiếp theo là kháng sinh nhóm aminoglycosid với tỷ lệ là 17,18% và nhóm thuốc điều trị lao với 16,79%.

1.2.2.4. Tổng hợp phân loại báo cáo ADR theo lý do sử dụng thuốc

Bảng 13: Phân loại báo cáo ADR theo lý do sử dụng thuốc

STT	Phân loại ICD	Loại bệnh tật	Tổng	Tỷ lệ (%)
1	A00 - B99	Bệnh nhiễm trùng và ký sinh trùng	81	30.92
2	C00 - D48	Bướu tân sinh	3	1.15
3	E00 - E90	Bệnh nội tiết, dinh dưỡng và chuyển hóa	4	1.53
4	F00 - F99	Rối loạn tâm thần và hành vi	1	0.38
5	J00 - J99	Bệnh hệ hô hấp	29	11.07
6	K00 - K93	Bệnh hệ tiêu hóa	6	2.29
7	M00- M99	Bệnh hệ cơ - xương - khớp và mô liên kết	1	0.38
8	N00 - N99	Bệnh hệ sinh dục - Tiết niệu	7	2.67
9	O00 - O99	Thai nghén, sinh đẻ, hậu sản	49	18.70
10	Q00- Q99	Dị tật bẩm sinh, biến dạng và bất thường về nhiễm sắc thể	1	0.38
11	R00 - R99	Các triệu chứng, dấu hiệu và những biểu hiện lâm sàng và cận lâm sàng bất thường không phân loại ở phần khác	2	0.76
12	S00- T98	Chấn thương, ngộ độc và một số hậu quả khác do nguyên nhân bên ngoài	7	2.67
13	V01 - Y98	Nguyên nhân ngoại sinh của bệnh tật và tử vong	11	4.20
14	Z00- Z99	Các yếu tố ảnh hưởng đến tình trạng sức khỏe và tiếp xúc dịch vụ y tế	11	4.20
15	Unknown	Không rõ bệnh	49	18.70
			262	100.00

Nhận xét:

Bệnh nhiễm trùng và ký sinh trùng là bệnh có tỷ lệ báo cáo cao nhất (30,92%). Tiếp đến là các bệnh trong quá trình thai nghén, sinh đẻ và hậu sản với tỷ lệ 18,70% và bệnh đường hô hấp 11,07%.

1.2.2.5. Các thuốc nghi ngờ gây ra ADR được báo cáo nhiều nhất

Bảng 14: Các thuốc nghi ngờ gây ADR được báo cáo nhiều nhất

STT	Tên thuốc	Tổng	Tỷ lệ (%)
1	Streptomycin	42	16.03
2	Cefotaxime	26	9.92
3	Diclofenac	17	6.49
4	Ceftriaxone	15	5.73
5	Rifampicin	15	5.73
6	Pyrazinamide	13	4.96
7	Levofloxacin	9	3.44
8	Paracetamol	9	3.44
9	Ciprofloxacin	6	2.29
10	Ceftazidime	5	1.91

Các thuốc nghi ngờ gây phản ứng bất lợi xuất hiện nhiều nhất trong các báo cáo ADR thuộc 3 nhóm chính: nhóm thuốc kháng sinh nhiều nhất với 5 đại diện là cefotaxim, ceftriaxon, ceftazidim, levofloxacin, ciprofloxacin; nhóm thuốc điều trị lao (streptomycin, pyrazinamid, rifampicin) và nhóm thuốc giảm đau, hạ sốt, chống viêm (paracetamol và diclofenac). Trong đó, streptomycin nghi ngờ gây ra ADR nhiều nhất với tỷ lệ là 16,03%.

1.2.3. Thông tin về phản ứng có hại ghi nhận được qua các báo cáo ADR năm 2010

1.2.3.1. Khoảng thời gian từ lúc xuất hiện phản ứng có hại đến thời điểm báo cáo ADR

Thời gian kể từ lúc xuất hiện phản ứng có hại đến thời điểm báo cáo ADR được phân chia thành 3 khoảng thời gian khác nhau, kết quả được trình bày trong bảng 15.

Bảng 15: Tần suất báo cáo ADR

Tần suất báo cáo	Số lượng	Tỷ lệ (%)
Báo cáo ngay trong vòng 1 ngày	89	39.0
Báo cáo từ ngày thứ 2 đến dưới 15 ngày	55	24.1
Báo cáo sau 15 ngày	26	11.4
Báo cáo không hợp lý về thời gian	1	0.4
Báo cáo thiếu thông tin	57	25.0
Tổng	228	100.0

Như vậy phần lớn báo cáo được gửi đi trong vòng 15 ngày (63,1%); trong đó, số báo cáo gửi đi trong ngày chiếm 39%. Tuy nhiên số báo cáo thiếu thông tin còn chiếm tỷ lệ cao (25,0%).

1.2.3.2. Diễn biến của ADR đã được ghi nhận

Bảng 16: Diễn biến của ADR đã được ghi nhận trong quý I năm 2012

Diễn biến	Số lượng	Tỷ lệ (%)
A. Hồi phục không có di chứng	149	65.4
B. Hồi phục có di chứng	3	1.3
C. Tử vong có thể do thuốc	0	0.0
D. Tử vong do phản ứng có hại của thuốc	1	0.4
F. Chưa hồi phục	36	15.8
U. Không rõ	10	4.4
Không có thông tin	29	12.7
Tổng	228	100.0

Các ADR được báo cáo chủ yếu là các ADR nhẹ, hồi phục không có di chứng, chiếm tỷ lệ 65,4%. ADR nghiêm trọng gây tử vong (nhóm C và D) được báo cáo trên 1 bệnh nhân, chiếm 0,4%. Phản ứng có hại của thuốc để lại di chứng trên bệnh nhân chiếm tỷ lệ 1,3%.

1.2.3.3. Tổng hợp phân loại tổ chức cơ thể bị ảnh hưởng và các phản ứng có hại ghi nhận được qua các báo cáo ADR

Bảng 17: Tổng hợp phân loại tổ chức cơ thể bị ảnh hưởng và các phản ứng có hại

STT	SOC	ADR	Tần số	Tỷ lệ (%)
1	0100	Rối loạn về da và mô dưới da	161	41.28%
		Phát ban	62	15.90%
		Ban đỏ	41	10.51%
		Ngứa	37	9.49%
		Mày đay	15	3.85%
		Tăng tiết mồ hôi	4	1.03%
		Ban sẩn	1	0.26%
		Hội chứng Stevens-Johnson	1	0.26%
2	1810	Các rối loạn tổng quát của cơ thể	85	21.79%
		Phù mắt	25	6.41%
		Sốc phản vệ	17	4.36%
		Mệt mỏi	15	3.85%
		Dị ứng	7	1.79%
		Sốt	6	1.54%
		Rét run	4	1.03%
		Khó chịu	4	1.03%
		Chứng sốt cao	3	0.77%
		Run	2	0.51%
		Chóng mặt	1	0.26%
		Phù ngoại vi	1	0.26%
3	0600	Rối loạn hệ tiêu hóa	23	5.90%
		Nôn	16	4.10%
		Buồn nôn	4	1.03%
		Khó tiêu	2	0.51%
		Đau bụng	1	0.26%
4	0410	Rối loạn hệ thần kinh TW và ngoại biên	22	5.64%
		Choáng váng	14	3.59%
		Dị cảm	5	1.28%
		Tê (chân, tay, môi)	2	0.51%
		Mất điều hòa	1	0.26%
5	1100	Rối loạn hệ hô hấp	20	5.13%
		Khó thở	17	4.36%

		Viêm phổi	2	0.51%
		Rối loạn hô hấp	1	0.26%
6	1010	Rối loạn hệ tim mạch	16	4.10%
		Hạ huyết áp	8	2.05%
		Tím tái	4	1.03%
		Suy tuần hoàn	2	0.51%
		Tăng huyết áp	2	0.51%
7	1820	Phản ứng tại chỗ	16	4.10%
		Mẩn đỏ tại chỗ tiêm	15	3.85%
		Mẩn đỏ tại chỗ truyền	1	0.26%
8	0700	Rối loạn hệ gan mật	10	2.56%
		Vàng da, vàng mắt	6	1.54%
		Tăng bilirubin máu	2	0.51%
		Tăng men gan	2	0.51%
9	0500	Rối loạn tâm thần	11	2.82%
		Kích động	9	2.31%
		Chán ăn	2	0.51%
10	0431	Rối loạn thị giác	8	2.05%
		Viêm kết mạc	5	1.28%
		Mờ mắt	2	0.51%
		Chứng song thị	1	0.26%
11	1040	Rối loạn mạch ngoại vi	5	1.28%
		Đỏ bừng mặt	5	1.28%
12	1030	Rối loạn nhịp tim	4	1.03%
		Mạch nhanh	3	0.77%
		Hồi hộp	1	0.26%
13	0200	Rối loạn hệ cơ - xương - khớp	3	0.77%
		Đau khớp	3	0.77%
14	1300	Rối loạn hệ tiết niệu	3	0.77%
		Phù mắt	3	0.77%
15	1420	Rối loạn cơ quan sinh dục nữ	2	0.51%
		Vaginal discomfort	1	0.26%
		Vaginitis	1	0.26%
16	0432	Rối loạn thính giác và tiền đình	1	0.26%
		Ù tai	1	0.26%
		Tổng	390	100.00%

Nhận xét:

- Các tổ chức cơ thể bị ảnh hưởng nhiều là rối loạn da và mô dưới da với tỷ lệ 41,28%, rối loạn toàn thân là 21,79%. Trong đó, các phản ứng có hại xảy ra với tỷ lệ cao là phát ban và ban đỏ (15,90% và 10,51%).

- Các phản ứng có hại nghiêm trọng chiếm khoảng 13%, trong đó ADR nghiêm trọng thường gặp là sốc phản vệ (4,36%), ADR hiếm gặp như hội chứng Stevens - Johnson (0,26%).

- Ngoài ra, những báo cáo ADR cần các xét nghiệm thăm dò chức năng chuyên biệt như ADR trên gan, huyết học còn chiếm tỷ lệ thấp. Những phản ứng có hại đòi hỏi phải có sự thăm khám lâm sàng ở trình độ chuyên môn sâu thì chưa được ghi nhận như các phản ứng có hại ảnh hưởng đến sự phát triển tâm thần, trí tuệ...

1.2.3.4. Thống kê các phản ứng có hại nghiêm trọng

Bảng 18: Bảng thống kê các thuốc gây phản ứng có hại nghiêm trọng

STT	PHẢN ỨNG CÓ HẠI	THUỐC NGHI NGỜ GÂY PHẢN ỨNG	SỐ TRƯỜNG HỢP	Tổng cộng
1	Tử vong	Ampicilin + Sulbactam	1	1
2	Sốc phản vệ	Cefotaxim	2	17
		Ceftriaxon	2	
		Acid tranexamic	2	
		Amoxicilin	1	
		Ampicilin + Sulbactam	1	
		Cefoperazon	1	
		Ceftazidim	1	
		Hỗn hợp acid amin	1	
		Iobitridol	1	
		Metronidazol	1	
		Paracetamol	1	
		Ringer lactat	1	
		Streptomycin	1	
		Vancomycin	1	
3	Vàng da, vàng mắt	Pyrazinamid	4	6
		Rifampicin	2	
4	Viêm kết mạc	Diclofenac	2	5
		Chlorpromazin	1	
		Misoprostol	1	

		Paracetamol	1	
5	Tím tái	Zidovudin	2	4
		Furosemid	1	
		Cefotaxim	1	
6	Chứng sốt cao	Lidocain	1	3
		Oxytocin	1	
		Misoprostol	1	
7	Đau khớp	Pyrazinamid	3	3
8	Tăng Bilirubin máu	Propylthiouracil	1	2
		Rifampicin	1	
9	Tăng men gan	Propylthiouracil	1	2
		Pyrazinamid	1	
10	Suy tuần hoàn	Cefixim	1	2
		Lysozym	1	
11	Viêm phổi	Kháng nguyên uốn ván điều chế từ huyết thanh ngựa	1	2
		Calcitonin	1	
12	Hội chứng Steven Johnson	Cefalexin	1	1
13	Rối loạn hô hấp	Diclofenac	1	1
14	Chứng song thị	Ethambutol	1	1
15	Viêm âm đạo	Econazol	1	1

Nhận xét:

ADR nghiêm trọng gây tử vong được báo cáo trên 1 bệnh nhân. Bệnh nhân tử vong do sốc phản vệ khi dùng thuốc phối hợp ampicilin và sulbactam.

1.2.3.5. Thống kê phản ứng có hại có xuất hiện tương tác thuốc

Bảng 19: Bảng thống kê các cặp tương tác xuất hiện trong báo cáo ADR

STT	Tương tác thuốc - thuốc	Hậu quả của tương tác theo Micromedex	Báo cáo liên quan	ADR được mô tả trong báo cáo	Liên quan đến ADR
1.	Zidovudin - Cotrimoxazol	Tăng độc nồng độ của zidovudin trong huyết thanh	VNMS1201 0121	-Da xanh, niêm mạc nhợt, mệt mỏi, chán ăn	Có
			VNMS1201 0122	-Da xanh, niêm mạc nhợt, mệt mỏi, chán ăn	
2.	Pyrazinamid - Rifampicin	Tăng độc tính với gan	VNMS1202 0203	-Ăn kém, nôn, vàng da, vàng mắt, mệt	Có
			VNMS1202 0200	-Vàng da, vàng mắt	
			VNMS1202 0209	-Ăn khó tiêu, vàng mắt	
			VNMS1202 0211	-Sẩn đỏ, ngứa, mề đay	
3.	Isoniazid - Rifampicin	Tăng độc tính với gan	VNMS1202 0221	-Hồng ban, bong vảy	Không
			VNMS1202 0200	-Vàng da, vàng mắt	
			VNMS1202 0209	-Ăn khó tiêu, vàng mắt	
			VNMS1202 0214	-Mẩn đỏ, đau nhức toàn thân	
4.	Levofloxacin - Methylprednisolon	Tăng nguy cơ đứt gân	VNMS1202 0221	-Hồng ban, bong vảy	Không
			VNMS1201 0126	-Mẩn đỏ, ngứa tại chỗ tiêm, khó thở	
5.	Lamivudin - Cotrimoxazol	Tăng nguy cơ phản ứng có hại của lamivudin	VNMS1201 0122	-Da xanh, niêm mạc nhợt, mệt mỏi, chán ăn	Có

Nhận xét: Tổng số báo cáo xuất hiện tương tác thuốc là 9 báo cáo, trong đó số báo cáo có tương tác thuốc liên quan đến ADR là 5 báo cáo. Có 5 cặp tương tác thuốc đã tra cứu được theo Micromedex, trong đó có 4 cặp tương tác thuốc xảy ra với nhóm thuốc điều trị lao.

2. BÁO CÁO ADR TỪ CÁC ĐƠN VỊ SẢN XUẤT VÀ KINH DOANH DƯỢC PHẨM

Trong quý I năm 2012, tổng cộng có 11 đơn vị sản xuất và kinh doanh dược phẩm đã gửi báo cáo ADR nghiêm trọng xảy ra trên lãnh thổ Việt Nam và tại các nước khác có lưu hành sản phẩm đang có số đăng ký và sử dụng tại Việt Nam cho Trung tâm DI&ADR Quốc gia. Thông tin về thuốc nghi ngờ, số lượng báo cáo và số ca tử vong liên quan được trình bày trong bảng 20.

Bảng 20: Số lượng báo cáo ADR nhận được từ các đơn vị sản xuất và kinh doanh dược phẩm trong năm 2010

STT	Tên công ty	Tên thuốc nghi ngờ	Số lượng BC	Số ca tử vong	Tổng số BC	Quốc gia
1.	Janssen-Cilag	Eprex (<i>Epoetin alfa</i>)	1	0	1	Việt Nam
2.	Novartis Pharma Services AG	Tasigna (AMN107)	1	0	24	Việt Nam
		Glivec (<i>Imatinib</i>)	18	3		
		Aclasta (<i>Zoledronat</i>)	3	0		
		Voltaren (<i>Diclofenac</i>)	2	1		
3.	RO Bayer South East Asia Vietnam	Sorafenib	1	1	2	Việt Nam
		Ultravist (<i>Iopromid</i>)	1	0		
4.	Boehringer Ingelheim	Pharmaton Kiddi	1	0	4	Việt Nam
		Pharmaton	1	0		
		Mobic (<i>Meloxicam</i>)	2	0		
5.	MSD	Livial (<i>Tibolon</i>)	1	0	1	Việt Nam
6.	Polpharma Trade Office	Carbamazepin	1	0	5	Ba Lan
		Enalapril, Indapamid, Diclofenac, Ketoprofen, Colchicin, Diltiazem	1	1		
		Ketoprofen, Enalapril maleat, Atenolol	1	0		
		Carbamazepin, Furosemid	1	0		
		Pyrantel Embonat	1	0		
7.	Merck KGaA	Erbitux (<i>Cetuximab</i>)	1	0	1	
8.	Interdist	Oenobiol	1	0	1	Việt Nam
9.	Sanofi Aventis	Tavanic (<i>Levofloxacin</i>)	1	0	2	Việt Nam

		Acetylsalicylic acid	1	0		
10.	Pfizer	Zithromax	2	0	5	Việt Nam
		Unasyn (<i>Ampicillin, sulbactam</i>)	2	0		
		Unasyn (<i>Ampicillin, sulbactam</i>), Amlor (<i>Amlodipine besylat</i>)	1	0		
11.	B. Braun Melsungen AG	Glucose	1	0	4	Anh
		Propofol	2	0		Pháp, Đức
		Propofol, Aleviatin (<i>phenytoin</i>)	1	0		Nhật Bản
Tổng			50	6	50	

Nhận xét:

- Số lượng báo cáo ADR nghiêm trọng từ các đơn vị sản xuất và kinh doanh dược phẩm tuy là 50 báo cáo (lớn hơn 50% tổng số báo cáo ADR nghiêm trọng năm 2011).
- Trong 50 báo cáo, 40 báo cáo ADR nghiêm trọng xảy ra trên lãnh thổ Việt Nam, 10 báo cáo nghiêm trọng xảy ra tại Ba Lan, Anh, Pháp, Đức và Nhật Bản, với 6 trường hợp tử vong (5 ca tử vong xảy ra trên lãnh thổ Việt Nam).

3. KẾT LUẬN

- Trong quý I năm 2012, Trung tâm DI & ADR Quốc gia đã tiếp nhận 460 báo cáo. Báo cáo được gửi từ 132 cơ sở điều trị và 11 đơn vị sản xuất, kinh doanh dược phẩm. Đối tượng thực hiện báo cáo chủ yếu là bác sĩ, phần lớn báo cáo được gửi từ các đơn vị ở phía Nam, từ các bệnh viện tuyến tỉnh, bệnh viện đa khoa và bệnh viện thuộc khối công lập.
- Mối quan hệ nhân quả giữa thuốc và ADR khá rõ ràng, ADR thuộc 3 mức độ “chắc chắn”, “có khả năng”, “có thể” chiếm 87,9%. Nhóm kháng sinh betalactam khác, kháng sinh nhóm aminosid và thuốc điều trị lao được báo cáo nhiều nhất (tương ứng chiếm 23,66%; 17,18% và 16,79%). Đa số các ADR được ghi nhận là các ADR nhẹ, không để lại di chứng (65,4%), tập trung chủ yếu vào các rối loạn da và mô dưới da (41,28%).
- Chất lượng báo cáo còn thấp gây khó khăn cho công tác thẩm định và phát hiện các ADR cần đến các xét nghiệm thăm dò chức năng chuyên biệt như chức năng gan, máu,..., các ADR nghiêm trọng và hiếm gặp.